

quæcunque decreta, atque ordinata sunt, minime observantur; ne grave vobis sit, hoc per Nos reponi, quod si inobservantia ex neglecta brevium lectione, et consideratione, aut ex ignoratione decretorum, ac Pontificiarum resolutionum originem habet, Nos quidem in hoc nunquam culpandi erimus; idque nunc maxime, postquam, ingravescente licet ætate nostra, et multis, ac difficillimis curis assidue Nos prementibus, in encyclicam hanc epistolam nostram, quidquid hac super re scire opus erat, inserere non detrectavimus.

« § 26. Quod si vos etiam id præstare curabitis ut in diocæsanis synodis vestris, in vestris item edictis, quæ a vobis pro bono diocæsis vestræ regimine publicantur, Pontificiorum decretorum, ac resolutionum desuper indicatarum observantiam inculcatis; duplex inde bonum exstabit, ut, et vivam in vobismetipsis eorundem memoriam teneatis; atque ab aliis, aut ignorantiam expellatis, aut eandem, utpote crassam deinceps, atque supinam, inexcusabilem reddatis. Hanc agendi rationem, ac normam tenuerunt, atque in præsentia tenent nostri Italiæ episcopi, qui aut Pontificiorum decretorum, quæ super privatis oratoriis condita sunt, summam in synodis suis inseruerunt, aut in appendice ad ipsas synodos eadem decreta *per extensum* adjunxerunt; quemadmodum in synodo anno 1724 a bon. mem. cardinali de Via, Arimini habita, in altera anno 1736, celebrata a bonæ memoriæ cardinali Pignatelli, archiepiscopo Neapolitano, atque etiam in ea, quæ anno 1736 habita fuit a venerabili fratre nostro Annibalo cardinale Albano, Sabinensi tunc temporis episcopo, atque in aliis multis, videte est.

« § 27. Non ex eorum numero Nos sumus, quibus persuasum sit, omnia in nostra tempora inconvenientia incidere, atque ea præsentibus diebus contingere scandala, quæ nunquam præteritis temporibus evenerint. Satis, superque pro certo habemus, ea, quæ hodie fiunt, alio tempore accidisse. Ac ne a proposita re longius recedamus, illud dicemus quod si hodie sacræ leges ad privata oratoria pertinentes a sacerdotibus violantur, propter præsidium, quo nituntur, magnatum sæculi, apud quos capellani munere inserviunt; idem nono etiam sæculo eveniebat, cum S. Agobardus tunc temporis archiepiscopus Lugdunensis de eadem re queratur in suo tractatu *De privilegio et jure sacerdotii*, cap. 11. Non tamen idcirco vobis sacerdotalis constantia, atque animus deponendus est. Pia, ac religiosa Polonorum natio est; et, si quando aliquis abusus in privatis ejusdem oratoriis contingat, cum id magnati, cujus in domo commissus, aut introductus est, notum fiat, rationes adducendo, et ostendendo, quod per abusus privilegium amittitur, sperare est, ipsum omne suum inobedienti capellano præsidium certo sublaturum. Et si quando infortunium accideret, ut hac ratione finis non obtineretur, præsto vobis semper spiritualia arma

sunt, quibus contra capellanos uti potestis. Fortasse autem si hac ratione factum esset, quum primum de inconvenienti rescitum fuit; pace omnium dicemus, res non eo progressuras fuisse, in quo nunc statu sunt, sicut ex recursibus ad Nos delatis notum factum est, quorum causa ad encyclicam hanc epistolam nostram conscribendam animam adduximus.

« § 28. At enim inconvenientia a privilegiatis, et exemptis proficisci vos fortasse dicturos prævidemus, nimirum a regularibus, de quibus in prædicto recursu ad hanc Sanctam Sedem facta plura insinuantur. Nos autem id vobis dicimus, nulla privilegia nec exemptiones esse, quæ impedire possint quominus abusus exterminentur.

« § 29. Habebant sine dubio regulares privilegium altaris viatici, et ut super eodem altari missam ubicunque locorum forent, sine ulla episcoporum licentia, celebrare possent, quemadmodum in decretali Honorii III, in cap. *In his*, De privilegiis, videre est; a quo deinde privilegio fiebat, ut missam possent celebrare etiam in domibus laicorum, sive super altari viatico, sive super altari fixo, etiamsi laicus privilegium oratorii privati minime haberet; propter eam rationem quod privilegium celebrationis suum vigorem haberet, licet celebrationis locus minime privilegiatus foret. Verum cum sacrum Tridentinum concilium in citata sess. xxii, in decreto jam citato *De observandis et evitandis in celebratione missæ*, episcopis præcepisset, ne permitant, ut in privatorum domibus missæ celebrentur « a sæcularibus, aut a regularibus quibuscunque, » eisdemque dedisset facultatem procedendi, tanquam Apostolicæ Sedis delegatis, contra refractarios, *Ut delegati Sedis Apostolicæ*; atque omnibus privilegiis, exemptionibus, et consuetudinibus contrariis, cujuscunque generis essent, derogasset: « non obstantibus privilegiis, exemptionibus, appellationibus, ac consuetudinibus, quibuscunque: » hinc necessario consequitur, sacrum concilium Tridentinum tam præcedentibus altari viatici privilegiis derogasse, quam facultati missam in privatorum domibus, sine episcopi licentia celebrandi, atque ulterius episcopum tanquam Sedis Apostolicæ delegatum, contra inobedientes procedere posse, etiamsi exempti sint; nullum vero amplius esse privilegium, vel exemptionem, quæ obstet, quæque impediatur, quo minus abusus tollantur.

« § 30. Nihil autem valet ea, quæ a quibusdam promovetur, assertio, videlicet concilium privilegio, de quo agitur, minime derogasse, eo quod illud in corpore juris inclusum sit; etenim sacrum concilium Tridentinum iis etiam derogare privilegiis consuevit, quæ in corpore juris inclusa sunt, nullam etiam de iis expressam mentionem faciendo, sed simpliciter aliquid contrarium ipsis determinando, generali abjecta ad contraria privilegia derogatione, quemadmodum celebris præsul Fagnanus

in cap. *Nonnulli*, n. 42 et seq., sub tit. *De rescriptis*, ample demonstrat.

« § 31. Quod si forte quis hoc unquam objiceret, concessum sæpe ab Apostolica Sede fuisse, atque etiam nunc, post Tridentinum concilium, altaris viatici usum concedi, fraternitatibus vestris notum esse debet, hujusmodi privilegium in iis locis concedi, ubi Ecclesiæ non sunt, aut si sunt, talis hæreticorum potentia est, ut in easdem catholici non sine gravi periculo ad audiendam missam convenire possint. Uno verbo præcise necessitati providetur: quod quidem, ut optime perspiciatis, ab eo, de quo agimus, casu plane diversum est.

« § 32. Gregorii XIII decessoris nostri privilegium legitè, quod anno 1580 Fratibus ordinis Prædicatorum provinciæ Poloniæ concessit, quod Bullario religiosæ illius familiæ tom. VII, pag. 192, insertum est: « In quibusdam civitatibus, oppidis, et locis provinciæ Poloniæ tanta hæreticorum potentia, et impietas existit, ut Catholicos impune opprimant, nec eisdem Catholicis missas in ecclesiis, quarum raritas in illis partibus existit, audire tuto liceat. Nos supplicationibus tuis in hac parte inclinati, tibi ac pro tempore existenti ordinis Fratrum Prædicatorum provinciæ Poloniæ priori provinciali, ut licentiam, et facultatem dictis professoribus altaria portatilia habendi cum debitis reverentia, et honore, super quibus in domibus nobilium civium, incolarum civitatum, oppidorum, et locorum diætæ provinciæ, in quibus, vel Ecclesiæ desunt, vel tanta est hæreticorum potentia, et impietas, ut impune opprimant, in locis ad hoc congruentibus, et honestis, per se ipsos missas in præsentia personarum catholicarum celebrare possint, in casibus necessitatibus tantum, ita quod eis ad culpam nequeat imputari, concedere valeatis Apostolica auctoritate tenore præsentium de speciali gratia indulgemus. »

« § 33. Legite item jam superius citatum Clementis XI decretum, quod majoris etiam commoditatis vestra gratia, hic adnexum vobis transmittimus; etiamsi, tum cum illud conditum fuit, præter publicationem ejusdem Romæ factam, ad ordinarios per loca, tam intra, quam extra Italiam transmissum fuisse sciamus. Ab ipso autem, absque eo quod nostris rationibus, et animadversionibus Nos idem roborandum suscipiamus (quod quidem facere Nobis in proclivi esset, cum præstantiorum, inter Pontificii juris peritos, auctorum assertiones ubique in promptu sint), manifeste cognoscere poteritis, subsistant nec ne, amplius portatilis altaris privilegia, quæ regularibus concessa fuerunt, et num a Tridentino concilio eisdem fuerit derogatum. Cognoscetis num permissum regularibus sit, secundam in privato oratorio cuiquam concessam missam celebrare, cum prima jam celebrata est, nec pro secunda hujusmodi missa peculiare indultum adest. Cognoscetis, num in prædictis privatis oratoriis licitum eisdem sit, vel ante auroram, vel post meridiem, missam

celebrare; num celebrare eandem possint diebus iis, qui in indulto excipiuntur. Cognoscetis demum, num, exemptione non obstante, contra delinquentes procedendi potestas vobis sit. Licet autem nulla omnino hujusce rei necessitas sit, illud Nos in præsentia decretum confirmamus, ac fraternitatum vestrarum curæ committimus, ut pro exacta ejusdem observantia invigiletis; cum minime commendatione dignum sit ad Sedem Apostolicam recurrere, inconvenientia exponendo, nisi prius adhibita cum vigore ea remedia sint, quæ ab ipsa Apostolica Sede contra hujusmodi inconvenientia subministrata fuerunt.

« § 34. In eo qui ad nos factus est recursu, alterius etiam inconvenientis mentio fit quod scilicet sine licentia vestra regulares exorcizent; de hoc tamen nihil dicitur utrum per vos, aut in synodis vestris, aut in vestris edictis decretum fuerit, ne ullus sacerdos vel sæcularis vel regularis exorcizare audeat, sive in sua, sive in aliena ecclesia, sive intra, sive extra cœnobium quin prius a vobis approbatus sit, atque ita, quin ante licentiam a vobis obtinuerit. Hoc illud est quod præstari debet quodque ab episcopis præstari solet, quemadmodum apud clericatum, *De sacramento ordinis*, de cis. 19, n. 42, ubi episcopales synodos affert, videre licet. Quod si nihilominus, postquam a vobis, tam in hac materia quam in alia oratoriorum privatorum, quantum in vobis est, præstitum fuerit, vestra nihilominus præcepta violabuntur, ac pœnæ a vobis impostæ et inflictæ negligentur, nequaquam certe Nos officio nostro deerimus, ut totam auctoritatem vestram in favorem vestrum interponamus cum nihil antiquius Nobis sit, quam ut episcoporum qui fratres nostri sunt, jura sarta tecta serventur. Interim tam fraternitatibus vestris quam populis curæ vestræ commissis Apostolicam benedictionem peramanter impertimur.

« Datum ex arce Gandulphi, die 2 Junii 1751, pontificatus nostri anno undecimo. »

(95. Oratorium domesticum conceditur advocatis consistorialibus. Bened. XIV, tom. I, constitut. 106, incip. *Inter conspicuos*, § 34. Item conceditur officialibus et militibus S. Januarii. (96. Idem constitut. 24, incip. *Romanæ Ecclesiæ*.)

(97. Advertenda sunt ea, quæ rectè tradit Benedictus XIV, *Instit. Eccles.* 34, § 4, n. 11 et 12 (de qua ipse mentionem ingerit in mox allata Encyclica § 23), ubi postquam scripsit, non posse vigore indulti, administrari in oratoriis privatis sacramentum pœnitentiæ ex quo Rituale Romanum tit. *De sacramento pœnitentiæ*, sic præcise habeat: « In Ecclesia, non autem in privatis ædibus confessiones audiat, nisi ex causa rationabili, quæ cum inciderit, studeat tamen id decenti, ac patenti loco præstare. » El dubium movit de sacramento Eucharistiæ, ex quo concilium Tridentinum, sess. xxii, cap. 6. *De sacrificio missæ*, sic se præcise exprimat: « Optaret quidem sacrosancta synodus ut in singulis missis fideles astantes, non

solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam eucharistiæ perceptione communicarent, quo ad eos sanctissimi hujus sacrificii fructus uberius proveniret. » Adducens inibi sententiam affirmativam Clericali *De sacramento Eucharistiæ*, decis. 8, ad mensem Februarii, casu primo a n. 34 usque ad finem, ubi fuse probat, posse in ipsis oratorii eucharistiam ministrari; et alios doctores, inter quos Quarti, Dianam et Giribald. credentes ad id opportunam facultatem ordinarii, tam pro sacerdotibus regularibus quam sæcularibus ibi celebrantibus, cui opinioni asserens esse conformem Romæ praxim, testatur insuper quod cum de ordine sacræ congregationis Concilii, cujus erat secretarius, allocutus fuisset Summum Pontificem Innocent. XIII pro facultate recipiendi eucharistiam in suo privato oratorio a quadam nobilissima femina, quæ propter suas habituales indispositiones nequibat mane se ad ecclesiam conferre, noluit eam dictus Pontifex concedere, nisi limitatam ad tempus infirmitatis, visis prius et ponderatis juratis medicorum attestationibus. Quamobrem cum ipse esset archiepiscopus Bononiensis, statuit quod nullus sacerdos sive sæcularis, sive regularis, sine sua, aut sui vicarii generalis speciali facultate posset ullo modo in dictis privatis oratoriis eucharistiam ministrare.

(98.* Nullum jus assistit parochi, ne in oratoriis publicis intra suam parochiam, missa celebretur, ante absolutam missam, parochialem, ex decretis S. Congregationis. *Institut. Eccles.*, § 11. (99. Potest tamen id vetare ordinarius, « dummodo tamen missa in ecclesia parochiali hora opportuna celebretur. » Quæ verba sunt sac. congregationis. *Ibid.*, § 12.

(100. In archiepiscopatu tamen Bononiensi, si oratorium publicum distet a parochiali unum miliare, permittitur hæc anticipatio; onere tamen injuncto capellano annuntiandi festa de præcepto, Evangelium explicandi, sicut et catechismum, ac doctrinam christianam habendi, quod etiam mandatur a Clemente XII in encyclica ad episcopos Italiæ data ann. 1735. *Ibid.*, § 15*.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(101. Potissima differentia oratorium publicum inter et oratorium privatum in eo posita est, quod illud habere debet januam apertam in via omnium usui patenti et a privatorum hominum dominio exempta tantæque amplitudinis, quanta communiter ab interpretibus juris ad viam publicæ denominationem desideratur. In hoc vero alius non patet aditus, nisi per locum privatum. *Gattic., De orator. domestic.*, cap. 3, num. 2, et plur. sequent.

(102. Cæterum si pateat aditus ad oratorium per domus atrium, per prædium, aream, campumque de alicujus dominio, sed ab immemorabili tempore transitus ille liber fuerit, perinde ac si fuisset per viam publicam, ita ut nulla domino sit facultas transitum illum impediendi, non desinit oratorium

illud esse publicum. (103. Idem dic, si in nova constructione oratorii, dominus se obligaverit, viam quæ ducit ad ipsum, cuique liberam in perpetuum servare. *Fagnan., in cap. In his*, n. 18, De privileg.; *Gattic., De orator. domestic.*, cap. 3, numer. 3, ubi numer. 6 agit de oratoriis, quæ intra domos erecta sunt et tamen tanquam publica habentur.

(104. In oratorio publico necessariam esse campanam vulgo traditur. At oratorium non desinere esse publicum, tametsi campana ipsum careat, firmat *Gattico, De orator. domestic.*, cap. 3, num. 13. « Quot, inquit, in villis præcipue et oppidis reperiuntur oratoria, in quibus publice sacrificium offertur, nec in illis suspensa reperitur ulla, vel minima campanula, quin propterea ab episcopis interdicantur? At vero hujusmodi defectum nequaquam episcopi tolerarent, si ex communi jure campana ad constituendum publicum oratorium requireretur. Mihi certe hæc multorum episcoporum tolerantia æquipollens invicto testimonio apparet, cum ex illa evidenter comprobetur, inter necessaria oratorii publici campanam non reputari. Quocirca non jam oratorium propter campanam publicum constituitur, sed ideo campana appenditur, quia jam supponit locum publicum, quo perfecto, signum illud collocaetur. Signa etenim rerum, prius in se ipsis res constitutas supponunt, quas nisi perfectas præsupponerent, fallaciter demonstrarent. Si autem dicatur, male a quibusdam episcopis tolerari oratoria publica absque campana, statim reponere poterimus, non uniformem ubique regulam posse observari ob diversas circumstantias in diversitate locorum occurrentes. Addam pariter, nullam, quam sciam, ab Apostolica Sede legem latam esse, præcipientem, in oratoriis publicis appendi campanam ac proinde uniuscujusque episcopi prudentiæ relinqui pro opportunitate hanc, vel exigere, vel non concedere; ac abunde ad discrimen uberius inter ecclesias et oratoria conservandum, sufficere si quod olim jusserat Joannes XXII in Extrav. 2, *De offic. custodis*, renovaretur, quemadmodum expresse illud renovavit S. Carolus in concilio provinciali Mediolanensi IV, part. 1, tit. *De campanis*, videlicet unam tantum campanam in oratoriis, plures solum in Ecclesiarum campanariis turribus appendi. »

(105. Qua posita opinione, non per hoc quod oratorium non habeat campanam concludi potest, quod non sit publicum, si januam habeat in via publica. Recte vero asseri potest publicum esse oratorium si campanam habeat, quia campana non appenditur, nisi oratorium sit publicum.

(106. De eo non levis est controversia, num oratorium publicum, præter ostium principale in via publica apertum, habere possit aliam minorem januam quæ privatam domum vel privatæ domus atrium respiciens, ingressum non omnibus liberum præbeat, sed solis domesticis, in quorum unice gratiam aperitur? Tum etiam quæri-

tur num in oratorio publico fenestræ in parietibus effingi queant, ut e privatis cubiculis domestici in oratoria respicere, atque ita a reliquis omnibus separati, missæ ac orationi assistere et vacare possint? Negativam in utraque quæstione opinionem tenent *Barbosa ad Concil. Trident.*, sess. xxii, c. 8, num. 21, *De reform.*; *Amostaz., De causis piis*, lib. v, cap. 10, num. 13 et seq. At pro affirmativa sententia, in una, itemque altera quæstione est, concurrente, vel lege foundationis, vel privilegio Apostolico, vel usu immemorabili, *Gattic., De orator. domestic.*, cap. 3, n. 8 et 9, ubi inter alia in confirmationem hujus suæ affirmativæ sententiæ, affert synodum Beneventanam anni 1367, tit. 5, cap. 2, in quo habetur: « Edificationem et usum oratoriorum ita episcopi,

ORDO, ORDINARE.

ARTICULUS I.

Quoad ea quæ concernunt ordinis in genere, et in specie essentiam, numerum, institutionem, materiam et formam.

SUMMARIUM.

1. Ordo sumitur dupliciter, et quomodo? — 2. Ordo quid sit? — 3. Ordines secundum theologos magis communiter sunt septem, et enumerantur. 4. Ex dictis septem ordinibus quatuor primi nuncupantur minores, et non sacri, et tres ultimi nuncupantur majores, et sacri, et quare? — 5. Subdiaconatus in primitiva Ecclesia non connumerabatur inter ordines sacros, bene tamen nunc. — 6. Secundum autem canonistas magis communiter sunt novem, et assignantur. — 7. Et hoc non sine mysterio, sed ad formam celestis hierarchiæ, et juxta novem ordines, seu choros angelorum. — 8. Quod prima tonsura non sit ordo proprie dictus, neque sacramentum, qui doctores teneant? — 9. Adducitur pro hac sententia fortis textus ex cap. *Illud* 1, dist. 77. — 10. Adducuntur etiam ad id varii textus concilii Tridentini cum declaratione sacræ congregat. ejusdem Concilii. — 11. Oppositam sententiam, scilicet quod prima tonsura sit ordo proprie dictus, qui doctores teneant? — 12. Adducitur pro hac sententia satis validus textus ex cap. *Cum contingat* 11, De ætat. et qualit. — 13. Canonistarum sententiæ videatur clare adhæsisse Sixtum V in constitut. 91 incip. *Sanctum et salutare*. — 14. Et hanc canonistarum sententiam probavit etiam sacra congreg. Episcop. et Regular. — 15. Eandem sententiam apertius probavit sacra congreg. Concilii. — 16. Quod episcopatus non sit ordo proprie dictus, simpliciter, et adequate distinctus ab ordine presbyterali, qui doctores teneant, et quenam sit præcipua eorum ratio? — 17. At vero episcopatus probabilis est ordo sacramentalis ab ordine presbyterali, realiter, et adequate distinctus. — 18. Respondetur ad rationem adversariorum. — 19. Omnes et singuli vero ordines sunt verum ac proprie dictum sacramentum. — 20. Per hoc tamen, quod singuli ordines sint sacramenta, non valet inferri, quod sacramenta sint plura, quam septem, quia omnes, et singuli ordines constituunt unum duntaxat sacramentum ordinis ut sic, unitate ordinationis, et finis. — 21. Ita etiam characteres particulares singulorum ordinum insimul constituunt unum duntaxat characterem totalem, et completum ordinis ut sic. — 22. Prima tonsura, quæ secundum theologos non est ordo, sed dispositio ad ordinem, definitur. — 23. Secundum canonistas, qui tenent primam tonsuram esse ordinem, aliter definitur. — 21. Quenam sit materia, et

cum id illis justa de causa concedendum visum fuerit, concedant, ut præter fores per quas a privatis domibus ad ea itur, alias item habeant, quibus a via publica, omnibus etiam aditus pateat. »

(109. De oratoriis privatis consule, ubi res postulat pluries laudatum *Gatticium*, qui hoc argumentum illustravit. Illud vero hic prætereundum haud est quod S. M. Benedictus XIV in epistola data 2 Junii 1751 ad primatem, etc. Poloniæ a § 20 ad § 26 declaravit, in hisce privatis oratoriis administrari haud posse sacramenta penitentiae et eucharistiæ etiam extra tempus Paschale, comprehensis etiam regularibus exemptis. Quocirca amplecti amplius nequit opinio, quam auctor n. 45 tenet, quod scilicet possint in iis dicta sacramenta administrari.

forma primæ tonsuræ secundum canonistas? — 25. Dicitur notanter secundum canonistas, quia secundum theologos, cum prima tonsura non sit ordo, non constat materia, et forma proprie dicta. — 26. Prima tonsura secundum canonistas est ex institutione Christi, tradente apostolo Petro, in Ecclesia derivata. — 27. Secundum theologos autem prima tonsura est ex institutione Ecclesiæ, et assignatur occasio, seu motum hujus institutionis. — 28. Ostiarius quid sit? — 29. Quæ ejus materia, et forma? — 30. Quando fuerit institutus? — 31. Lectoratus quid sit? — 32. Quæ ejus materia, et forma? — 33. Quando fuerit institutus? — 34. Exorcistatus quid sit? — 35. Quæ ejus materia, et forma? — 36. Quando fuerit institutus? — 37. Acolythatus quid sit? — 38. Quæ ejus materia et forma? — 39. Quando fuerit institutus? — 40. Subdiaconatus quid sit? — 41. Quæ ejus materia, et forma? — 42. Quando fuerit institutus? — 43. Diaconatus quid sit? — 44. Quæ ejus materia, et forma? — 45. Quando fuerit institutus? — 46. Adducitur, et solvitur notabilis objectio de materia subdiaconatus et diaconatus, ad num. 47. — 48. Presbyteratus quid sit? — 49. Quæ ejus materia, et forma? — 50. Quando fuerit institutus? — 51. Episcopatus quid sit? — 52. Quæ ejus materia, et forma? — 53. Quando fuerit institutus? — 54. Contactus physicus materiæ remotæ cujusque respective ordinis est necessarius necessitate præcepti. — 55. An autem sit etiam necessarius ad valorem ordinis? concluditur affirmative, ad n. 56. — 57. Sufficit tamen contactus physicus mediatum. — 58. At non sufficit contactus moralis. — 59. Adducitur, et solvitur objectio. — 60. Affertur, et solvitur instantia, prima responsione, ad num. 61. — 62. Quoties rationabile dubium emergit de valore sacramenti, reiterandum est sub conditione. — 63. Affertur secunda responsio ad supradictam instantiam. — 64. An sit necesse ad valorem ordinis, ut contactus materiæ fiat simul physice cum prolacione formæ, ad num. 65. — 66. Episcopus ordinans debet per seipsum porrigere materiam tangendam ab ordinandis. — 67. Affertur compendiosa conclusio doctiss. P. La Croix. — 68. Alia ad rem, ad n. 75.

(1. Ordo sumitur dupliciter. Primo, velut *active*, sumitur ordo pro ipsa actuali ordinatione, seu actione, qua alicui confertur ordo, seu potestas aliqua spiritualis in Eccles. circa eucharistiam: et hoc modo acceptus ordo, est unum ex sacramentis novæ legis. Secundo, quasi *passive*, sumitur ordo pro statu, seu gradu potestatis, et ministerii sacri circa eucharistiam: et hoc modo ac-